

Brace-behandeling bij scoliose

In dit patiëntenblad vind je informatie over brace-behandeling bij scoliose. Als je scoliose hebt met een bocht in je wervelkolom van meer dan 25 graden (maar nog geen 45 graden), dan is brace-behandeling vaak nodig zolang je nog in de groei bent.

Brace-behandeling

Een brace is een kunststof korset dat precies voor jou op maat gemaakt wordt. De brace steunt op je bekken en drukt tegen de bocht(en) in je wervelkolom, waardoor de scoliose wordt gecorrigeerd. We laten je geleidelijk wennen aan het dragen van een brace. Een brace moet 8-20 uur per dag gedragen worden. Brace-behandeling gaat altijd samen met oefentherapie.

Met de brace proberen we verergering van de scoliose tegen te gaan.

Wat is het effect van brace-behandeling?

Uit onderzoek komt duidelijk naar voren: hoe beter je je brace draagt, hoe groter de kans dat je niet geopereerd hoeft te worden (operatie is vaak nodig bij bochten groter dan 45 graden). Jongeren die hun brace volgens voorschrift 18 uur per dag droegen, hadden 90% kans dat een operatie niet nodig was. Maar jongeren die hun brace 6 uur of minder droegen, hadden 50% kans dat ze geopereerd moesten worden. Voor uitgebreide informatie: orthopedie.mumc.nl/brace-behandeling.

Ook als je je brace goed draagt, is er een kleine kans dat we je toch een operatie moeten aanraden. Maar als je je brace niet draagt, is die kans dus veel groter. Als we zien dat je je brace goed draagt, maar hij werkt toch niet, dan hoef je hem natuurlijk niet meer aan.

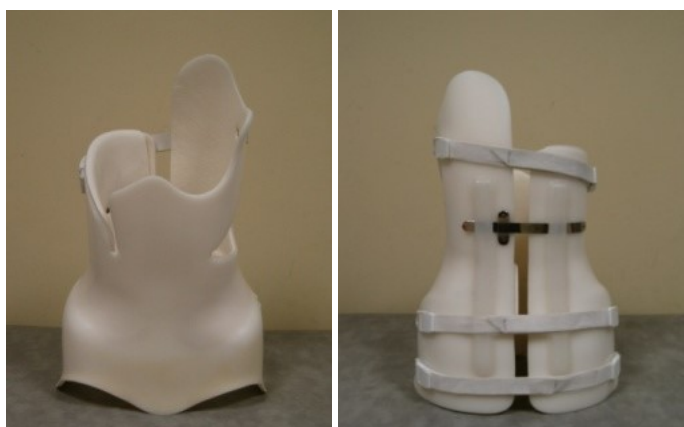
De duur van de brace-behandeling is afhankelijk van hoeveel je nog kan groeien (groeipotentie) en van het type bocht in je wervelkolom.

Soorten braces

Braces zijn er in verschillende soorten. Afhankelijk van de stijfheid en het type van de scoliose, kiezen we uit 2 soorten braces: de Maastricht-brace (Mbrace) (afbeelding 1) of de Boston brace (afbeelding 2).

1: Maastricht-brace

2: Boston brace voor en achter

De *Maastricht-brace* bestaat uit een aantal stijve kunststofdelen, die precies op jouw maat gemaakt worden. De delen kunnen een beetje bewegen ten opzichte van elkaar. Je maakt de brace zelf met flexibele banden aan de voorzijde dicht. De Maastricht-brace is er in verschillende kleuren. Voor meer informatie: orthopedie.mumc.nl/maastrichtbrace.

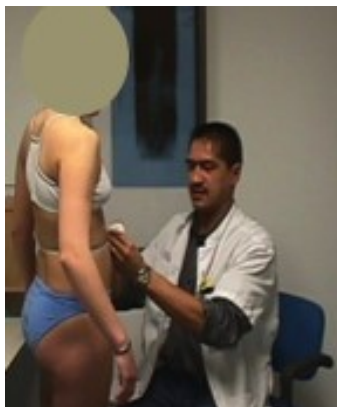
De *Bostonbrace* is een stijf korset uit één stuk dat voor jou op maat gemaakt wordt. Het heeft de sluiting op de rug. Je bent afhankelijk van anderen om de brace aan en uit te doen.

Opmeten en maken van de brace

Er zijn twee manieren om braces te maken: Prefab of met een gipsmodel. De keuze hangt af van de soort en de ernst van de scoliose.

Prefab

De instrumentmaker meet een aantal lichaamsmaten (zie afbeelding 3) en stuurt die naar een werkplaats waar de brace gemaakt wordt. In afbeelding 4 zie je het model met maten zoals het uit de werkplaats komt. De instrumentmaker bewerkt het model verder, zodat het mooi en glad wordt en jou precies past.

3: Lichaamsmaten meten

4: Model zoals het de werkplaats komt

Gipsmodel

Bij de instrumentmaker wordt over een speciaal hemdje een gipsmodel van je romp gemaakt (zie afbeelding 5). Als het model hard geworden is, wordt het gips opengeknipt en ben je klaar. De instrumentmaker gebruikt het gipsmodel om een precies passende brace voor je te maken (zie afbeeldingen 6 en 7).

5: Gipsmodel maken

6: brace maken

7: patiënte met brace

Wennen aan de brace

In het begin kan het dragen van een brace moeilijk zijn. Het lichaam en de huid moeten wennen aan de druk van de brace. Voor de start van de brace-behandeling kan de huid van de romp regelmatig ingesmeerd worden met kamferspiritus om de hoornlaag van de huid harder te maken.

De gewenningsperiode bestaat meestal uit 3 fasen:

fase 1: 6 uur per dag; *fase 2:* 10 tot 12 uur per dag; en *fase 3:* 16 tot 18 uur per dag.

Bij het begin van de gewenningsperiode moet de huid iedere 2 uur gecontroleerd worden op rode plekken of wondjes. Als de huid de brace goed verdraagt, wordt geadviseerd om de gewenningsfasen zo snel mogelijk te doorlopen.

Hoe strakker de brace zit, hoe groter de verbetering van de scoliose en hoe beter het draagcomfort. Een te losse brace gaat schuiven met rode plekken of wondjes als gevolg.

Beoordelen van de werking van de brace

Het effect van de brace wordt enkele weken na de start van de behandeling beoordeeld door middel van röntgenfoto's:

- Een foto van de totale wervelkolom, staand met brace.
- X-bending (= buigfoto's) van de totale wervelkolom.

Door het vergelijken van de X-bending (maat voor de flexibiliteit van de wervelkolom) en de foto met brace kunnen we de werking van de brace beoordelen. Zo nodig wordt de brace door de instrumentmaker aangepast.

Hierna controleren we je rug ongeveer elke vier maanden op de polikliniek en bij de instrumentmaker. Er wordt ook gekeken of de brace nog goed past. Je bent tenslotte in de groei. Als het nodig is, wordt de brace aangepast. Bovendien worden een keer in de acht maanden röntgenfoto's gemaakt.

Verzorging van de brace

- De brace moet regelmatig aan de binnenkant en de buitenkant schoongemaakt worden met water en zeep of met alcohol. Zorg dat de brace goed droog is voordat je hem weer aan doet. Dit kan met een handdoek of met een föhn. De föhn mag niet te warm zijn.
- Leg de brace nooit op een hete plaats, zoals op een radiator, kachel of in de felle zon. Hierdoor kan het plastic zacht worden en vervormen met als gevolg dat de brace niet meer goed past.
- Maak de klittenbandsluitingen na het uitdoen van de brace altijd dicht. Open klittenband gaat vol stof zitten en werkt niet meer.

Huidverzorging

- Neem dagelijks een douche of bad.
- Gebruik geen crèmes, lotions of poeder op je romp vlak voor je de brace aantrekt.
- Draag een onderhemdje zonder naden onder de brace. Let op dat zich geen plooien vormen onder de brace. Draag slip, broek of rok over de brace. Zo voorkom je huidirritatie.
- Controleer de huid regelmatig.
- Als de huid open is, kan je de brace niet dragen. De brace mag pas weer aan als de huid hersteld is. Als de huid regelmatig beschadigd raakt en/of niet herstelt, neem dan contact op met de instrumentmaker. Soms wordt de huid rond het middel en de heupen donkerder door druk van de brace. Deze verkleuring verdwijnt vanzelf weer als de bracebehandeling voorbij is.

Belangrijk om te weten bij het dragen van een brace

- Afhankelijk van een aantal dingen (zoals de ernst van de bocht en jouw verwachte lengtegroei) zullen we je adviseren de brace 8 tot geleidelijk aan 20 uur per dag te dragen. We proberen altijd in overleg een behandelingschema op te stellen dat voor jou het best werkbaar is. Hoe beter je je brace draagt, hoe beter hij werkt.
- Een brace zit strak om je bovenlichaam en heeft drukpunten. Dat zit natuurlijk niet lekker, maar je went er wel aan.
- Het dragen van een brace kan vermoeiend zijn. Neem als dat nodig is tijd om te rusten.

- Sporten is goed. Als je een scoliose hebt mag je alle sporten doen. Tijdens het sporten mag de brace uit.
- Een brace-behandeling wordt altijd ondersteund door oefentherapie met en zonder de brace.
- Door het dragen van wijdere kleding is de brace redelijk te verbergen. Ook sjaltjes of vestjes kunnen de blik afleiden. Meestal is het zo dat kleding door het dragen van een brace sneller slijt.

Vragen en problemen

De meeste jongeren snappen het belang van een brace-behandeling (een operatie voorkomen). Anderen zetten zich af tegen de behandeling en weigeren de brace (voldoende lang) te dragen. Dit kan leiden tot ruzies met ouders. Soms verschillen ouders onderling van mening over het nut van de brace-behandeling. Zulke situaties zijn voor niemand goed. We vragen jullie om bij problemen of onduidelijkheden contact op te nemen met de behandelaar, zodat we samen een oplossing kunnen vinden. Het gaat om jouw gezondheid en jouw toekomst!

Soms krijg je onbegrip van leeftijdsgenoten. Dit kan zelfs gebeuren in de vorm van negeren of pesten. Vaak kun je dit voorkomen door open over je aandoening en behandeling te vertellen. Je kunt er misschien ook een spreekbeurt over houden.

De brace-behandeling vraagt veel inzet, doorzettingsvermogen en geduld. Als je ergens problemen mee hebt of onzeker bent over de behandeling, is het goed om erover te praten. Je kunt hiervoor contact opnemen met het MUMC+ scolioseteam.

Contact

Als je na het lezen van deze informatie nog vragen hebt, dan kun je ons bereiken op de volgende telefoonnummers: 043 - 387 15 61 of 043-3875038. Het scolioseteam is het best te bereiken op maandag en dinsdag.

Websites

- www.mumc.nl
- www.orthopedie.mumc.nl/scoliose
- www.scoliose.nl (Vereniging voorscoliosepatiënten)

Odin 045486 / uitgave september 2017

Bezoekadres
P. Debyelaan 25
6229 HX Maastricht

Postadres
Postbus 5800
6202 AZ Maastricht

Algemeen telefoonnummer
043-387 65 43
www.mumc.nl